

Protokół

z 20. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Polski, które odbyło się 27 września 2005 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1.).

Obrady prowadził dr Maksymilian Skotnicki, przewodniczący Komisji, zgodnie z następującym porządkiem:

1. Zagajenie
2. Przyjęcie protokołu z 19. posiedzenia Komisji
3. Omówienie wykazu nazw geograficznych Azji Południowej
 - wprowadzenie do dyskusji – A. Karp
 - dyskusja nad propozycją nowych egzonimów, zmiany brzmienia lub likwidacji starych egzonimów
 - dyskusja nad wykazem obiektów szczególnych (sakralnych, zabytkowych)
 - zatwierdzenie przez Komisję wykazu nazw geograficznych Azji Południowej: Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka oraz zasad transkrypcji i transliteracji z alfabetów używanych w tych państwach
4. Wolne wnioski

Każdy z członków Komisji otrzymał przed posiedzeniem wykaz z propozycjami zmian w egzonimach z obszaru Azji Południowej, wprowadzenie do zeszytu z nazewnictwem geograficznym Azji Południowej oraz tablice latynizacyjne dla języków: dzongka, nepalskiego, hindi, malediowskiego (diwehi), bengalskiego, tamilskiego, syngaleskiego i urdu.

Ad. 1. Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komisji M. Skotnicki, który poprosił członków Komisji o uczczenie minutą ciszy zmarłego 30 czerwca 2005 r. wieloletniego członka Komisji prof. dr hab. Mariana Jurkowskiego.

Następnie Przewodniczący poinformował o powołaniu nowego członka Komisji z ramienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych – p. Obidowskiego, który zastąpił M. Woźniaka oddelegowanego na placówkę zagraniczną.

Ad. 2. Do protokołu z 19. posiedzenia zastrzeżenia zgłosił J. Pietruszka. W protokole zabrakło informacji o transliteracji stosowanej na mapach wojskowych dla nazw zapisywanych cyrylicą. Postanowiono zatem do protokołu z 19. posiedzenia Komisji dodać, na końcu punktu

„Przyjęcie zasad transkrypcji i transliteracji z alfabetów cyrylicy (Rosja, Ukraina, Białoruś)” następujące zdanie: „J. Pietruszka z Zarządu Geografii Wojskowej poinformował, że wojsko na swoich mapach stosuje, dla języków rosyjskiego, ukraińskiego i białoruskiego, transliteracje w standardzie natowskim, czyli opartą na systemie BGN/PCGN”. Po wprowadzeniu tego uzupełnienia protokół z 19. posiedzenia przyjęto przez aklamację.

Ad. 3. Przed rozpoczęciem omawiania wykazu nazw, Przewodniczący przypomniał, że podstawowym zadaniem Komisji jest zatwierdzanie zmian w polskim nazewnictwie geograficznym (egzonimach), dlatego tylko zmiany w egzonimach zostały rozesłane członkom Komisji przed posiedzeniem. Same wykazy, będące opracowaniami obszernymi, zostały udostępnione do wglądu w czasie posiedzenia.

Zgodnie z procedurą przyjętą na ostatnim posiedzeniu, proponowane do oceny zestawy były uprzednio przedyskutowane na posiedzeniach Komitetu Redakcyjnego „Nazewnictwa geograficznego świata”. Przewodniczący zaproponował, aby do składu tego Komitetu, utworzonego uchwałą Komisji w maju 2003 roku, dołączyć Jerzego Ostrowskiego, który w w/w pracach już uczestniczył. Propozycję tę poparło w głosowaniu 12 osób, nikt nie był przeciw, wstrzymały się 2 osoby.

A. Karp obszernie scharakteryzował nazewnictwo geograficzne siedmiu krajów Azji Południowej, zwracając uwagę na pojawiające się niejasności i wątpliwości. Omówił również przyjęte dla tych wykazów zasady transkrypcji i transliteracji.

Następnie przystąpiono do omawiania zmian w egzonimach z tego obszaru. Członkowie Komisji otrzymali wykaz zmian egzonimów. Do każdej ze zmian została dołączona informacja o tym, czy Komitet Redakcyjny, który wcześniej omawiał te propozycje, zaleca zmianę, czy też nie. Ustalono, że jeżeli któryś z członków Komisji nie będzie się zgadzał z przedstawioną propozycją, to będzie ona głosowana. Pozostałe propozycje, nie budzące sprzeciwów, będą przyjmowane przez aklamację w formie zalecanej przez Komitet Redakcyjny.

Postępując w ten sposób Komisja postanowiła:

- dodać egzonim Sundarbany dla regionu w Indiach i Bangladeszu (8 za egzonimem Sundarbany, 5 za egzonimem Sundarban, 2 za pominięciem egzonimu, 1 wstrzymujący się)
- dodać egzonim Brahmaputra dla rzeki w Bangladeszu, Indiach i Chinach. Formalnie nie jest to egzonim, dla całej rzeki w użyciu ma być nazwa używana w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Delta Gangesu, dla delty w Bangladeszu i Indiach (aklamacja)

- dodać egzonim Góry Czatgańskie, dla gór w Bangladeszu i Indiach (7 za, 3 przeciw, 2 za wprowadzeniem innego egzonimu)
- dodać egzonim Thimphu dla miasta (oraz jednostki administracyjnej) w Bhutanie (aklamacja)
- dodać egzonim Daman i Diu dla jednostki administracyjnej w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Radżastan dla jednostki administracyjnej w Indiach (11 za nazwą Radżastan, 4 za formą Radżasthan)
- skasować egzonim Adżanta dla miasta w Indiach (8 za skasowaniem, 7 przeciw)
- skasować egzonim Hajdarabad dla miasta w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Madras dla miasta w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Dżammu dla regionu w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Kaszmir dla regionu w Indiach i Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Pendżab dla regionu w Indiach i Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Teraj dla regionu w Indiach i Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Morze Lakkadiwskie dla morza w Indiach i Malediwach (aklamacja)
- dodać egzonim Cieśnina Kokosowa dla cieśniny w Indiach i Birmie (aklamacja)
- zachować bez zmian egzonim Kanał Radżastański (aklamacja)
- dodać egzonim Mały Rann dla solniska w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Wielki Rann dla solniska w Indiach i Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Elefanta dla wyspy w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Nizina Brahmaputry dla niziny w Indiach (11 za nazwą Nizina Brahmaputry, 0 za nazwą Nizina Asamu, 7 za dwoma wariantowymi nazwami Nizina Brahmaputry i Nizina Asamu)
- ustalono, że Nizina Gangesu jest innym obiektem niż Nizina Hindustańska (w dotychczasowym wykazie były to nazwy wariantowe jednego obiektu): Nizina Gangesu leży w Indiach i Nepalu, a Nizina Hindustańska (obejmująca Nizinę Brahmaputry, Nizinę Bengalską i Nizinę Gangesu oraz, jak podają niektóre źródła, również Nizinę Pendżabską i Nizinę Indusu) leży w Indiach, Nepalu, Bangladeszu i Pakistanie)
- dodać egzonim Góry Asamskie dla gór w Indiach (aklamacja)

- skasować egzonim Góry Zachodniobirmańskie dla gór w Indiach i Birmie (aklamacja)
- skasować egzonim Góry Wschodniobirmańskie dla gór w Birmie (aklamacja)
- dodać egzonim Kanczendzanga wraz z egzonimem wariantowym Kanczendzonga dla góry w Indiach i Nepalu (aklamacja)
- skasować egzonim Elura dla jaskini w Indiach (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu Park Narodowy Doliny Kwiatów dla parku w Indiach (10 za niewprowadzaniem, 2 przeciw)
- dodać egzonim Park Jima Corbetta dla parku w Indiach (13 za)
- dodać egzonim Male Południowe dla atolu w Malediwach (aklamacja)
- dodać egzonim Male Północne dla atolu w Malediwach (aklamacja)
- dodać egzonim Kanał Półtora Stopnia dla cieśniny w Malediwach (aklamacja)
- dodać egzonim Kanał Równikowy dla cieśniny w Malediwach (aklamacja)
- zachować bez zmian egzonim Namcze Bazar dla miejscowości w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Kotlina Katmandu dla kotliny w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Czo Oju dla góry w Nepalu i Chinach (aklamacja)
- dodać egzonim Manaslu dla góry w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Mount Everest Południowy dla góry w Nepalu i Chinach (aklamacja)
- dodać egzonim Annapurna Południowa dla góry w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Annapurna II dla góry w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Annapurna I dla góry w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Dhaulagiri II dla góry w Nepalu (aklamacja)
- dodać egzonim Dhaulagiri I dla góry w Nepalu (aklamacja). Przy czterech ostatnich egzonimach postanowiono również, że należy dodać przypis objaśniający jak poprawnie czytać nazwy tych gór: „czyt. *annapurna pierwsza*” itd.
- dodać egzonim Azad Kaszmir dla jednostki administracyjnej w Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Terytoria Plemienne Administrowane Federalnie dla jednostki administracyjnej w Pakistanie (12 osób za tą nazwą, 2 za formą Federalnie Administrowane Terytoria Plemienne)

- dodać egzonim Obszary Północne dla jednostki administracyjnej w Pakistanie (aklamacja)
- nie dodawać egzonimu Sind dla jednostki administracyjnej w Pakistanie (13 przeciw egzonimowi)
- dodać egzonim Stołeczne Terytorium Islamabadu dla jednostki administracyjnej w Pakistanie (11 za tą nazwą, 1 za formą Stołeczne Terytorium Islamabad)
- skasować egzonim Hajdarabad dla miasta w Pakistanie (aklamacja)
- nie dodawać egzonimu Sind dla regionu w Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Wybrzeże Makrańskie dla wybrzeża w Pakistanie i Iranie (aklamacja)
- zmienić egzonim Pendżab na egzonim Nizina Pendżabska dla niziny w Indiach i Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Gaszerbrum dla gór w Pakistanie i Chinach (aklamacja)
- dodać egzonim Gaszerbrum I dla góry w Pakistanie i Chinach (aklamacja)
- dodać egzonim Gaszerbrum II dla góry w Pakistanie i Chinach (aklamacja)
- dodać egzonim Gaszerbrum III dla góry w Pakistanie i Chinach (aklamacja)
- dodać egzonim Gaszerbrum IV dla góry w Pakistanie i Chinach (aklamacja).
Przy czterech ostatnich egzonimach postanowiono również, że należy dodać przypis objaśniający jak poprawnie czytać nazwy tych gór: „czyt. *gaszerbrum pierwszy*” itd.
- dodać egzonim Bolan wraz z egzonimem wariantowym Przełęcz Bolańska dla przełęczy w Pakistanie (10 za wprowadzeniem obu nazw)
- dodać egzonim Chajber wraz z egzonimem wariantowym Przełęcz Chajberska dla przełęczy w Pakistanie i Afganistanie (10 za wprowadzeniem obu nazw)
- dodać egzonim Anuradhapura dla miasta na Sri Lance (14 za, 1 przeciw)
- dodać egzonim Kandy dla miasta na Sri Lance (aklamacja)
- dodać egzonim Palk dla zatoki pomiędzy Indiami a Sri Lanką. Formalnie nie jest to egzonim, dla całej zatoki w użyciu miałyby być nazwa używana w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Palk dla cieśniny pomiędzy Indiami a Sri Lanką. Formalnie nie jest to egzonim, dla całej zatoki w użyciu miałyby być nazwa używana w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Masyw Centralny dla masywu na Sri Lance (aklamacja)

- dodać egzonim Lakszadiwy dla jednostki administracyjnej w Indiach (8 za, 4 przeciw)
- dodać egzonim Cieśnina Nikobarska dla cieśniny pomiędzy Indiami (Nikobary), a Indonezją (Sumatra) (7 za, 6 przeciw)
- nie kasować egzonimu wariantowego Czogori dla góry (1 za skasowaniem, 12 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- nie dodawać egzonimu Dżajpur dla miasta (4 za, 9 przeciw egzonimowi)

Przed przystąpieniem do głosowania nad egzonimami dla budowli M. Zych i D. Kalisiewicz zaproponowali, aby w wykazie w ogóle nie uwzględniać budowli. Za pozostawieniem dotychczasowej praktyki opowiedział się M. Skotnicki i A. Czerny. W głosowaniu 12 osób opowiedziało się za dotychczasową praktyką, a 3 przeciw.

Zmiany egzonimów dla budowli omawiano w poprzednio ustalony sposób, postanawiając:

- nie dodawać egzonimu meczet Narodowy dla meczetu w Bangladeszu (aklamacja). Przy okazji tej nazwy A. Markowski zwrócił uwagę, że nazwy meczetów, kościołów, świątyń, klasztorów powinny być pisane z małej litery, o ile termin „meczet”, „kościół”, „świątynia”, „klasztor”, „bazylika” znajduje się na początku nazwy.
- nie dodawać egzonimu Pomnik Męczenników dla pomnika w Bangladeszu (aklamacja)
- nie dodawać egzonimu bazylika Dzieciątka Jezus dla bazyliki w Indiach (8 przeciw egzonimowi, 3 za)
- nie dodawać egzonimu bazylika św. Tomasza dla bazyliki w Indiach (8 przeciw egzonimowi, 3 za)
- nie dodawać egzonimu meczet Piątkowy dla meczetu w Indiach (9 przeciw egzonimowi, 2 za)
- dodać egzonim świątynia Pana Świata dla świątyni w Indiach w Puri (11 za)
- dodać egzonim świątynia Słońca dla świątyni w Indiach w Konarku (12 za)
- dodać egzonim Złota Świątynia dla świątyni w Indiach w Amritsarze (14 za)
- dodać egzonim Czerwony Fort dla fortu w Indiach w Delhi (aklamacja)
- dodać egzonim Brama Indii dla bramy w Indiach w Delhi (aklamacja)
- dodać egzonim Wrota Indii dla bramy w Indiach w Bombaju (aklamacja)
- dodać egzonim Wysoka Brama dla bramy w Indiach w Fatehpur Sikri (10 za)
- nie dodawać egzonimu Królewski Ghat (9 przeciw egzonimowi)

- dodać egzonim Grobowiec Humajuna dla grobowca w Indiach w Delhi (aklamacja)
- dodać egzonim Tadź Mahal dla grobowca w Indiach w Agrze (7 za egzonimem Tadź Mahal, 6 za dwoma egzonimami wariantowymi Tadź Mahal i Tadź Mahal, 1 za niewprowadzaniem egzonimu)
- dodać egzonim Groty Adżanty dla grot w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Groty Elefanty dla grot w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Groty Elury dla grot w Indiach (aklamacja)
- dodać egzonim Pałac Wiatrów dla pałacu w Indiach w Dżajpurze (aklamacja)
- dodać egzonim Cesarski Meczet dla meczetu w Pakistanie w Lahaur (aklamacja)
- dodać egzonim meczet Króla Fajsala dla meczetu w Pakistanie koło Islamabadu (aklamacja)
- dodać egzonim mauzoleum Cesarza Dżahangira dla mauzoleum w Pakistanie w Lahaur (aklamacja)
- dodać egzonim mauzoleum Wielkiego Przywódcy dla mauzoleum w Pakistanie w Karaczi (9 za, 3 przeciw)
- dodać egzonim Mohendźo Daro dla ruin w Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim Taksila dla ruin w Pakistanie (aklamacja)
- dodać egzonim świątynia Relikwii Zęba dla świątyni na Sri Lance w Kandy (aklamacja)
- dodać egzonim Złota Świątynia dla świątyni na Sri Lance w Dambula (10za, 3 przeciw)

Komisja postanowiła również zatwierdzić, przez aklamację, zasady transkrypcji i transliteracji dla języków z krajów Azji Południowej (tabele latynizacyjne do tych języków zostały dostarczone Członkom Komisji przed posiedzeniem). Postanowiono również, że systemy transliteracji stosowane w wykazach nazw w zasadzie powinny być oficjalnymi systemami, lecz w uzasadnionych przypadkach autorzy mogą proponować inne systemy transliteracji.

Przyjęto zatem następujące systemy transliteracji i transkrypcji:

Język bengalski: zmodyfikowana transliteracja ISO 15919 2001 i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język dzongka: polska transliteracja Instytutu Orientalistycznego UW i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język hindi: transliteracja ISO 15919 2001 i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język malediowski (diwehi): oficjalna transliteracja malediwska z 1997 roku i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język nepalski: transliteracja ISO 15919 2001 i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język syngaleski: transliteracja ISO 15919 2000 i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język tamilski: transliteracja ISO 15919 2000 i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Język urdu: zmodyfikowana transliteracja G.A. Zografa z „Jazyki Jużnoj Azii” i polska transkrypcja Instytutu Orientalistycznego UW.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokółował:
mgr Maciej Zych

Sekretarz Komisji
mgr Izabella Krauze-Tomczyk

Przewodniczący Komisji
dr Maksymilian Skotnicki